

**МОЗ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР НАУКОВОЇ
МЕДИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ТА ПАТЕНТНО-
ЛІЦЕНЗІЙНОЇ РОБОТИ
(УКРМЕДПАТЕНТІНФОРМ)**

**ІНФОРМАЦІЙНИЙ
ЛИСТ**

про наукову (науково-технічну) продукцію,
отриману за
результатами наукової, науково-технічної та
науково- організаційної діяльності підприємств,
установ, організацій Міністерства охорони
здоров'я України, Міністерства освіти і науки
України, Національної академії медичних наук
України призначену для практичного
застосування у сфері охорони здоров'я

м. Київ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Український центр наукової медичної інформації

та патентно-ліцензійної роботи

(Укрмедпатентінформ)

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ

ПРО НОВОВВЕДЕННЯ В СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

№ 342 – 2018

Випуск 4 з проблеми
«Морфологія людини»
Підстава: Рішення
ЕПК «Морфологія
людини» Протокол №
10/3 від 18.10.2018 р.

НАПРЯМ ВПРОВАДЖЕННЯ:
МОРФОЛОГІЯ ЛЮДИНИ

СПОСІБ МОРФОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ МАЛИХ СЛИННИХ (ГУБНИХ ТА ПІДНЕБІННИХ) ЗАЛОЗ ЛЮДИНИ

УСТАНОВИ-РОЗРОБНИКИ:

**УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА
СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ
МОЗ УКРАЇНИ**

**УКРМЕДПАТЕНТІНФОРМ МОЗ
УКРАЇНИ**

АВТОРИ:

**к. мед. н., ГРИНЬ В. Г.,
д. мед. н., ШЕРСТЮК О. О.,
к. мед. н., СВІНЦИЦЬКА Н. Л.,
викл. КАЦЕНКО А. Л.**

м. Київ

Суть впровадження: отримання пластичної моделі кінцевих відділів та проток малих слинних (губних та піднебінних) залоз людини шляхом використання методу пластичної воскової реконструкції.

Впровадження отримане за результатами науково-дослідної роботи кафедри анатомії людини Української медичної стоматологічної академії, а саме «Вікові аспекти структурної організації органів імунної системи, залоз шлунково-кишкового тракту і сечостатевої системи людини в нормі і патології», № державної реєстрації 011U004192. Термін виконання 2016-2021 років.

Пропонується для впровадження в учбовий процес на кафедрах нормальної, топографічної, патологічної анатомії, гістології, цитології та ембріології, медичної біології, судової медицини у Вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладах та науково-дослідних установ як спосіб отримання наочно-візуальної інформації про стереологічний аналіз епітеліальних комплексів малих слинних залоз в сукупності з ланцюгами гемомікроциркуляторного русла, та призначені для тривалого використання як наочні посібники, враховуючи проблеми, пов'язані із зменшенням надходження та оновлення анатомічного матеріалу.

Запропонований спосіб здійснюється наступним чином: спочатку отримані препарати малих слинних (губних та піднебінних) залоз фіксували в 4% розчині глутаральдегіду та в чотириокису осмію, потім поміщали в ЕПОН-812. Серійні напівтонкі зрізи фарбували 0,1% розчином толуїдинового синього на фосфатному буфері. Втрата зрізів в серії більше 3% не дозволяється. Наступний етап роботи полягав у проведенні мікрофотографування кожного зрізу при дотриманні єдиного

для всієї серії кінцевого збільшення. Потім селективно виділяли контури досліджуваних структур та додаткових координат. В нашій роботі для виконання цього етапу ми використовували графічні фотореконструкції. Потім копіювали з фотореконструкцій необхідні структури та додаткові координати на пластини, що є прозорими, для попередньої оцінки, аналізу та послідовності наступної укладки воскових пластинок завтовшки 1-2 мм. Отримували контури досліджуваних мікрооб'єктів та додаткових координат, що дозволяють одержати правильну укладку заготовок на воскових пластинах. Після цього приступали до вирізання з воскових пластинок необхідних морфологічних структур гострим скальпелем. Оскільки окремі деталі зрізу, в тому числі і додаткові координати, повинні зберігати істинні взаємовідносини між собою, тому тимчасово зберігали сполучні штучні містки. Потім проводили послідовну укладку отриманих структур одну на одну, спираючись на додаткові координати. Таким чином отримали максимально точний тривимірний каркас первинної моделі в результаті укладки серії воскових пластинок-шаблонів. Потім проводили заключний етап створення просторової воскової моделі малих слинних залоз: на місця розташування штучних воскових містків встановлювали тонкі металеві голки, а самі містки видаляли шляхом їх зрізання розігрітим скальпелем.

Використання запропонованого способу дозволяє отримати збільшену реконструкцію кінцевих відділів та проток малих слинних (губних та піднебінних) залоз, яку можна вивчати з різних боків, отримуючи вичерпне уявлення про форму та розміри, а також дозволяє вивчити внутрішній рельєф залоз, геометрію просвіту епітеліальних вивідних протоків залоз, визначити зміни товщини стінки, одержати

наочне уявлення про мікротопографічні взаємовідносини різноманітних ланок кровеносного мікроциркуляторного русла з епітеліальними екскреторними протоками малих слинних залоз.

За додатковою інформацією з проблеми звертатися до автора листа: м. Полтава, вул. Шевченка, 23, Українська медична стоматологічна академія, Гринь Володимира Григоровича, тел. +380668126497